

Сіренко В. В.,
здобувач вищої освіти, освітня програма
«Антикризовий менеджмент організацій»
Науковий керівник: **Лижник Ю. Б.,**
старший викладач. кафедри маркетингу, менеджменту
та публічного адміністрування
ДонНУЕТ імені Михайла Туган-Барановського, м. Кривий Ріг

РОЛЬ ІННОВАЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ У СТИМУЛЮВАННІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

У сучасному світі інновації мають ключове значення у розвитку економіки. Інноваційність у діяльності підприємств є не тільки джерелом конкурентних переваг, а й відіграє важливу роль у процесі економічного зростання різних регіонів. Діяльність розвинутих інноваційних підприємств сприяє залученню інвестицій, створенню нових робочих місць, покращенню рівня життя населення та стимулюванню зростання конкурентоспроможності економік різних регіонів.

Роль інновацій у стимулюванні економічного розвитку регіонів розглядалося різними науковцями, зокрема: Ж. Шумпетер, Н. Андрусак, В. Жежуха, К. Юрченко, В. Гончарова, В. Александров, Д. Очеретний, А. Яковлев та інші.

Згідно з дослідженнями Очеретного Д.С., «інноваційне підприємництво - це особливий новаторський і креативний процес, цілеспрямована діяльність економічних суб'єктів щодо створення і використання у комерційних цілях науково-технічних і технологічних інновацій на основі конструювання, створення, освоєння й виробництва ними якісно нових видів техніки, предметів праці, об'єктів інтелектуальної власності (патентів, ліцензій та ін.) та технологій, здатних задовольняти споживчий попит; а також впровадження досконаліших форм організації праці й управління виробництвом» [1].

Відповідно до даних Державної статистичної служби в Україні, можна виокремити кількість інноваційно активних підприємств в Україні (рис.1).

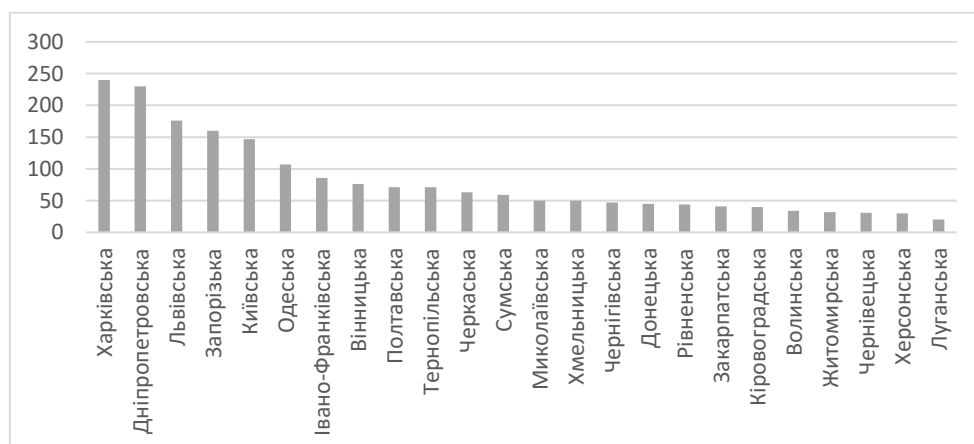

Рис. 1. Кількість інноваційно активних підприємств в Україні [6]

На рис. 1, можна побачити, що лідерами за кількістю інноваційно активних підприємств є Харківська та Дніпропетровська області. Також значна кількість інноваційних підприємств присутня у Львівській, Запорізькій та Київській областях. Водночас, інші регіони, такі як Луганська, Чернівецька та Херсонська області, демонструють менший рівень інноваційної активності.

Діяльність інноваційних підприємств має великий вплив на економічний розвиток регіон. Зокрема, можна виділити наступні аспекти впливу:

1) *Створення нових робочих місць* (при розробці та впровадженні нових технологій виникає необхідність у спеціалізованому персоналі, що своєю чергою сприяє створенню нових робочих місць, тим самим підвищується зайнятість та рівень доходів населення).

До прикладу, компанія EPAM Systems є однією з провідних компаній у сфері розробки програмного забезпечення та інформаційних технологій. Завдяки постійному розвитку та розширенню бізнесу, компанія постійно шукає кваліфікованих фахівців в різних сферах, таких як розробка програмного забезпечення, тестування, маркетинг тощо. Така активна діяльність компанії підвищує рівень доходів населення та сприяє загальному економічному розвитку регіону, в якому знаходиться компанія [2].

2) *Залучення інвестицій* (активна та успішна діяльність інноваційних підприємств є привабливою для інвесторів та сприяє економічному зростанню регіону).

У якості ілюстрації цього аспекту можна розглянути компанію Grammarly, яка є однією з провідних компаній у сфері розробки програмного забезпечення для перевірки правопису, граматики та стилю текстів. Їхні інноваційні технології у сфері штучного інтелекту дозволяють користувачам підвищити якість своїх текстів із мінімальними зусиллями.

Успіх Grammarly полягає не лише в якості їхніх продуктів, але й у здатності компанії залучати великі обсяги інвестицій. Наприклад, у 2021 році компанія залучила понад 200 мільйонів доларів від інвесторів на чолі з інвестиційною компанією Baillie Gifford, а також від фондів і рахунків, якими керує компанія BlackRock. Це привертає увагу інвесторів до регіону і сприяє залученню нових інвестицій у технологічний сектор цього регіону [3].

3) *Зростання конкурентоспроможності* (інноваційні підприємства створюють конкурентні переваги, що сприяють підвищенню конкурентоспроможності регіону);

Прикладом цього може слугувати українська компанія Ajax Systems, яка розробляє і виробляє передові системи безпеки, такі як системи відеоспостереження, сигналізації та контролю доступу, які базуються на новітніх технологіях шифрування та мережевого зв'язку. Ajax Systems успішно працює на міжнародному ринку безпеки, забезпечуючи безпеку для клієнтів у багатьох країнах світу. Діяльність компанії допомагає підвищити репутацію українського сектора технологій та підвищує конкурентоспроможність регіону в цій сфері [4].

4) *Покращення рівня життя населення* (інноваційні підприємства своєю діяльністю сприяють зростанню доходів та покращенню соціально-економічних умов).

Зокрема, компанія «Нова пошта», яка є одним з найбільших поштових операторів в Україні, активно сприяє покращенню рівня життя населення. «Нова пошта» підтримує соціальні проекти та ініціативи, спрямовані на підтримку малого та середнього бізнесу, екологічні програми та розвиток освіти.

Також варто зазначити, що компанія інвестує у розвиток логістичної інфраструктури, будуючи нові відділення та модернізуючи існуючі, що своєю чергою дозволяє покращити доступність поштових послуг для мешканців міст та сіл. Загалом, «Нова пошта» має багато ініціатив щодо покращення рівня життя населення в різних регіонах [5].

Отже, на сьогодні діяльність інноваційних підприємств є одним з ключових факторів економічного розвитку різних регіонів. Діяльність інноваційних підприємств дозволяє створювати нові послуги та продукти, а також сприяє залученню інвестицій, підвищенню конкурентоспроможності та покращення рівня життя населення.

У кожному регіоні інновації мають особливе значення, відображаючи потенціал розвитку цих регіонів. Наприклад, Київська та Львівська області зосереджені на розвитку IT-індустрії, що сприяє створенню нових робочих місць та залученню інвестицій; Одеська область впроваджує інновації у сфері логістики та туризму, що також призводить до створення нових робочих місць, а також підвищенню конкурентоспроможності на міжнародному ринку; Дніпропетровська область використовує інновації у сфері чорної металургії та машинобудування, що стимулює економічне зростання цього регіону тощо.

Список використаних джерел

1. Очеретний Д. С. Аналіз інноваційного підприємництва як креативного процесу. *Ефективна економіка*. 2017.
URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5601>
2. EPAM Україна. URL: <https://careers.epam.ua/>
3. Український стартап grammarly підкорює світ.
URL: <https://iii.ua/uk/ukrayinskiy-startap-grammarly-pidkoryuie-svit>.
4. Охоронна система Ajax – сигналізація та smart-системи. Офіційний сайт. Ajax Systems. URL: <https://ajax.systems/ua/>
5. Нова пошта. URL: <https://novaposhta.ua/>
6. Головна Державна служба статистики України.
URL: <https://stat.gov.ua/uk>